

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

EDUCATIONAL AND RESEARCH INSTITUTE «INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION»
OF V. N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

Публічне управління XXI століття: ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Збірник
наукових матеріалів
XXV Міжнародного
наукового конгресу

Collected
of scientific materials
of the XXV-th
International
Scientific Congress

Public administration of the XXI century: THE MAIN CHALLENGES OF POST-WAR RECONSTRUCTION

5 червня 2025 р., м. Харків (Україна)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
"ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ"

Публічне управління XXI століття: ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ
XXV МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ
5 червня 2025 р., м. Харків (Україна)

Електронний ресурс

Public administration of the XXI century: THE MAIN CHALLENGES OF POST-WAR RECONSTRUCTION

COLLECTED
OF SCIENTIFIC MATERIALS
OF THE XXVth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONGRESS
5 June 2025, Kharkiv (Ukraine)

Electronic vision

Харків | Kharkiv
2025

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 755 від 9 грудня 2024 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням
Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 від 26 травня 2025 року)*

Редколегія:

Л. О. Белова, доктор соціологічних наук, проф., заслужений працівник освіти України, директор ННІ “Інститут державного управління” ХНУ імені В. Н. Каразіна, президент ГО “Харківський університетський консорціум”;
В. Ф. Золотарьов, кандидат економічних наук, проф.;
Н. В. Статівка, доктор наук з державного управління, проф.
Л. Ю. Величко, доктор юридичних наук, проф.;
В. Б. Дзюндзюк, доктор наук з державного управління, проф.;
М. А. Латинін, доктор наук з державного управління, проф.;
І. В. Дунаєв, доктор наук з державного управління, проф.;
Л. В. Набока, кандидат наук з державного управління, доц.;
Ю. Л. Орел, кандидат наук з державного управління, доц.

П88 Публічне управління XXI століття: основні виклики післявоєнної відбудови : зб. наук. матер. XXV Міжнар. наук. конгресу [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класу; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM ; Acrobat Reader 10. – (PDF 716 с.)

ISBN 978-966-285-798-6

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/22470>

У збірнику наукових матеріалів, представлених до XXV Міжнародного наукового конгресу “Публічне управління XXI століття: основні виклики післявоєнної відбудови”, висвітлено підходи й основні напрями досліджень публічної політики та управління в умовах післявоєнної відбудови; визначено роль публічного врядування та менеджменту економічних і цифрових трансформацій суспільства; розроблено пропозицій щодо підвищення ефективності розвитку системи публічного управління та публічної служби в контексті викликів, породжених війною, розглянуто сучасні методики підготовки публічних інтелектуалів в умовах післявоєнної відбудови та інноваційні форми навчання у системі підвищення кваліфікації публічних службовців в умовах воєнного стану. Політичні, соціальні та економічні аспекти – це Європейський вимір української державної політики.

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/22470>

ISBN 978-966-285-798-6

<i>Клімова Світлана Миколаївна, Капран Євгеній Сергійович</i> Правове регулювання програми «Відновлення» як яскравий приклад розвитку програмного регулювання в Україні	414
<i>Коваленко Микола Миколайович</i> Нові підходи до управління державним боргом України	418
<i>Круглов Віталій Вікторович</i> Механізми державного управління економікою в кризових умовах на основі моделей державно-приватного партнерства	424
<i>Латинін Микола Анатолійович, Гібадулін Олексій Володимирович</i> Гнучкий підхід до публічного управління сталим розвитком як основа інклюзивного зростання	427
<i>Мельниченко Олександр Анатолійович, Кравченко Жанна Дмитрівна, Овчарова Жанна Миколаївна, Непом'яца Тетяна Сергіївна</i> Нові виклики для закладів охорони здоров'я унаслідок змін організаційно-правових умов здійснення їхньої діяльності	432
<i>Михальченко Ганна Григорівна</i> Європейські стандарти публічного врядування в умовах цифрової трансформації: українські виклики імплементації	433
<i>Ольшанський Олександр Вікторович, Мамонова Валентина Василівна</i> До питання підтримки релокованих підприємств органами публічного врядування	438
<i>Орлов Олександр Валентинович</i> Економіка відновлення та трансформаційне державне управління	442
<i>Пасемко Галина Павлівна, Таран Оксана Миколаївна</i> Впровадження механізмів державно-приватного партнерства на аграрному ринку	446
<i>Статівка Наталія Валеріївна, Надточій Алла Олександрівна, Смаглюк Анна Андріївна</i> Гнучкість роботодавця і захист працівника: пошук збалансованого рішення	449
<i>Статівка Наталія Валеріївна, Бабаєва Ірина Олексіївна</i> Гуманістичні аспекти публічної політики забезпечення зайнятості населення в цифровому суспільстві	454
<i>Статівка Наталія Валеріївна, Сіренко Тетяна Романівна</i> Зрушення у молодіжному сегменті ринку праці України під час війни....	457
<i>Степаненко Сергій Васильович</i> Впровадження системи компенсації збитків спричинених українському народу та державі внаслідок повномасштабного вторгнення рф в Україну....	460

Мельниченко Олександр Анатолійович,

*доктор наук з державного управління, проф.,
професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Харківського національного медичного університету,
м.Харків, Україна*

Кравченко Жанна Дмитрівна,

*кандидат наук з державного управління, доц.,
медичний директор зі стаціонарної допомоги
КНП «Міська студентська лікарня» Харківської міської ради,
м.Харків, Україна*

Овчарова Жанна Миколаївна,

*аспірантка кафедри публічного управління і проєктного менеджменту
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»,
м.Харків, Україна*

Непом'яца Тетяна Сергіївна,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківського національного медичного університету,
м.Харків, Україна*

НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УНАСЛІДОК ЗМІН ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ УМОВ ЗДІЙСНЕННЯ ЇХНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Задля виконання конституційних гарантій населення щодо забезпечення прав на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49) в Україні створено мережу закладів охорони здоров'я (далі – ЗОЗ) різних форм власності, кожний з яких має свою специфіку, залежно від розташування, розміру, «місця» в спроможній мережі на певній території тощо. При цьому нинішня медична реформа внесла відчутні зміни до організаційно-правових умов діяльності ЗОЗ (передусім, комунальної форми власності): «їх реорганізація у комунальні некомерційні підприємства (далі – КНП); запровадження принципів автономії, комерціалізації та «гроші йдуть за клієнтом»; укладання договорів з НСЗУ; створення госпітальних округів тощо» [4]. Проте зміна «вивіски» й умов фінансування не стільки вирішила, скільки «оголила» перелік взаємопов'язаних «викликів сьогодення у сфері охорони здоров'я» [5], які були «породжені» як соціально-економіч-

ними кризами й невдалими реформами, так і надзвичайними ситуаціями (пандемія COVID-19; правовий режим воєнного стану тощо). Задля мінімізації негативного їх впливу та використання (створення) можливостей «розробляються та реалізуються стратегії розвитку КНП» [1], а «Міністерство охорони здоров'я України, уповноважені органи публічної влади на місцях і представники ЗОЗ» [5] – й надалі втілюють в життя медичну реформу. До того ж слід реагувати на виклики, пов'язані зі зміною організаційно-правових умов здійснення діяльності ЗОЗ (зокрема, пов'язаних зі скасування Господарського кодексу України [3]), що й обумовлює актуальність даного дослідження.

Передусім відзначимо, що упродовж перехідного (трирічного) періоду всі КНП мають пройти процедуру ререєстрації у комунальне некомерційне товариство (далі – КНТ). Ймовірно, єдиною «приємністю» є звільнення від справляння адміністративного збору, тоді як усе решта – суцільний клопіт (внесення змін до статуту, локальних актів (положення, колективний договір, порядки, інструкції...) і звітів, інформування ліцензіара, пролонгація дії чинних договорів ...), витрати (оновлення вивісок, печаток, бланків документів...) та втрати (призупинення/втрата контрактів...).

Також слід звернути увагу на таке: збереження статусу «неприбуткового» не забезпечує оперативного покращання інвестиційної привабливості КНТ, без чого допоки вкрай проблематичним залишається вирішення проблеми розвитку наявної матеріально-технічної бази; органи місцевого самоврядування почасти не мають ні можливості, ні бажання з власних коштів фінансувати цей процес; на тлі підвищення вимог НСЗУ й подальшого збідніння населення, більшість КНТ можуть опинитися на межі «виживання»/ліквідації (звісно, така ситуація буде вигідною лише для тих зацікавлених осіб, хто отримає можливість за безцінь придбати матеріальні та інші ресурси таких КНТ, а також залучити «вільних» пацієнтів); застосування узурфрукту комунального майна здебільшого може звестися до суто споживацького використання; можливості вдосконалення такого майна і отримання доходів від його використання входить у суперечність зі статусом «неприбуткове»; обмеження щодо відчуження майна ускладнюють продаж «зайвого» майна за ринковою ціною, а не як «вторинної сировини»; на земельних ділянках, що перебувають на правах постійного користу-

вання, розміщено об'єкти (котельні, житлові й інші приміщення), які не є власністю ЗОЗ; додаткові складнощі можуть виникнути з суб'єктами господарювання, які орендують у ЗОЗ приміщення, обладнання тощо.

Принагідно відзначимо, що перереєстрація КНП на КНТ є лише проміжним етапом реформування ЗОЗ. Продовжуємо дотримуватися думки, що наступним етапом є їх перетворення «на акціонерні товариства (далі – АТ) з дотриманням наступних вимог: збереження у нинішнього власника «контрольного пакету» та «блокуючого голосу» (передусім, що стосується ймовірної зміни виду діяльності такого АТ); «вільний» продаж акцій фізичним (у т.ч. персоналу ЗОЗ) і юридичним особам; унеможливлення концентрації у одного кінцевого вигодоотримувача частки більшої за ту, що є у відповідного органу публічного управління; надання АТ податкових і митних пільг у межах капіталовкладень на впровадження нових медичних технологій...» [2].

Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення публічного реагування на виклики у сфері охорони здоров'я.

Список використаних джерел

1. Мельниченко О. А., Лобойко К. М., Старусева В. В. Концептуальні засади стратегії подальшого розвитку обласної клінічної лікарні. *Acta Academiae Berekasiensis. Economics*. 2024. № 5. С. 96–108. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2024-5-96-108>
2. Мельниченко О. А., Овчарова Ж. М. Стратегія подальшого розвитку сфери охорони здоров'я Харківської області як засіб публічного реагування. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 4. С. 418–430. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4\(22\)-418-430](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4(22)-418-430)
3. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09 січня 2025 р. № 4196-IX. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>. (дата звернення: 08.05.2025)
4. Melnychenko O., Chovpan G., Udovychenko N., Muratov G., Kravchenko Zh., Rohova O., Kutuzyan Zh. The medical reform: realities and prospects for Ukraine. *Wiadomosci Lekarskie*. 2021. Vol. LXXXIV. Is. 5, May. P. 1208–1212. DOI: <https://doi.org/10.36740/WLek202105130>
5. Melnychenko O., Ovcharova Zh. Current challenges in the healthcare sector and respective response measures. *Wiadomosci Lekarskie*. 2024. Vol. LXXVII. Is. 4, April. P. 859–862. DOI: <https://doi.org/10.36740/WLek20240413>